

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatalának 2015. évi eredményei

A **Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala** (SZTNH) a gazdaság, a tudomány és a kultúra szellemi értékeinek oltalmáért, a **szellemi tulajdon védelméért felelős kormányhivatal**. Hatásköre kiterjed valamennyi iparjogvédelmi oltalmi formára és a szerzői jog területére, továbbá a kutatás-fejlesztési tevékenységek minősítésével kapcsolatos feladatokra.

Ügyfélbarát ügyintézés

Az SZTNH hatósági tevékenységét az **ügyfélbarát ügyintézés, az átfutási idők csökkentésére és a folyamatban levő ügyállomány feldolgozására szánt erőfeszítések jellemezték.**

A hivatal látja el a **lajstromvezetéssel kapcsolatos feladatokat** – többek között – közel 22 ezer Magyarországon hatályos szabadalmi oltalom, 55 ezernél több nemzeti védjegy, mintegy 4 ezer formatervezésiminta-oltalom és 900 használatiminta-oltalom tekintetében. A lajstromvezetéssel összefüggésben több mint 34 ezer intézkedés történt. Ezek közül 14 ezer a védjegyügyekben, 13 ezer az európai szabadalmi ügyekben, valamint 4400 a szabadalmi ügyekben hozott intézkedések száma. Egyébiránt az összes ügyben 2015-ben meghozott hivatali intézkedések száma meghaladta a 108 ezret. Az ügytípusok 60%-a a védjegyekkel, 30%-a a szabadalmakkal, ezen belül több mint 16%-a az európai szabadalmakkal kapcsolatos intézkedés volt.

A szabadalom megadására irányuló hatósági eljárás 1192 nemzeti úton benyújtott ügyben zárult le, továbbá 3449 európai szabadalom hatályosítási eljárása fejeződött be 2015-ben. Védjegy területen 3597, mintaoltalmi területen pedig összesen 423 ügy, továbbá 853 K+F minősítési ügy került befejezésre.

A szabadalmi területen a nemzeti úton benyújtott szabadalmi bejelentések száma 633 volt, ami szerény növekedést jelent az előző évihez képest. Ezen belül javult a hazai szabadalmi bejelentői aktivitás: 4%-kal több ilyen ügy érkezett a hivatalba, mint 2014-ben. Az európai szabadalmak magyarországi hatályosítása iránti kérelmek száma 7%-kal volt több (3582) az előző évinél. *Tovább csökkent a függő szabadalmi ügyállomány:* a folyamatban levő nemzeti szabadalmi ügyek száma 2014. évhez képest 18%-kal mérséklődött.

A hivatalba 2015-ben 3491 nemzeti úton benyújtott védjegybejelentés érkezett. Ezen a területen is sikerült tovább csökkenteni a folyamatban lévő ügyállományt, ami 2%-kal volt kevesebb az előző évinél. A kedvező hivatali hatósági ügyintézés folytán az általános szabályok szerint lefolytatott védjegyeljárások átfutási ideje a gyorsított eljárással összemérhető szintre csökkent.

K+F minősítés

Az SZTNH 2012. február 1-jétől látja el a **kutatás-fejlesztési tevékenység minősítésével összefüggő feladatokat**. Az önkéntes előzetes minősítést az ügyfelek – jellemzően kis- és középvállalkozások – elsősorban a K+F pályázatokhoz, valamint az adókedvezmények érvényesítése érdekében vették igénybe, 2015-ben 161 esetben. A hivatal az előminősítési ügyek 77%-ára vonatkozóan adott a K+F tartalmat megerősítő határozatot. A NAV-tól 2015-ben 437 megkeresés érkezett. Ezek túlnyomó többsége továbbra is az innovációs járulékhöz kapcsolódóan igénybe vehető kedvezményeket érintette. 2015-ben 685 NAV-ügy zárult le, ezeknek 42%-a volt K+F tevékenységként elismerhető. Az SZTNH más hatóságok és harmadik személyek megkeresésére is ellátott szakértői tevékenységet; 52 ilyen megkeresés érkezett az elmúlt évben.

Jogszabályok előkészítése

Az SZTNH – az érintett szakmai és érdekképviseleti szervezetek széles körének bevonása mellett – kidolgozta a szerzői és szomszédos jogokra vonatkozó közös jogkezelésről és a zeneművek belső piacon történő online felhasználásának több területre kiterjedő hatályú engedélyezéséről szóló 2014/26/EU irányelv átültetési javaslatát. A társadalmi konzultáció eredményének figyelembevételével elkészült a közös jogkezelésről szóló külön törvényre és az Sztj. módosítására vonatkozó kormány-előterjesztés tervezete, amelyről az egyeztetések 2016 elején megkezdődtek.

A hivatal következetes európai integrációs elkötelezettséggel és nemzeti felelősséggel gondozta az egységes hatályú európai szabadalom bevezetésének és az Egységes Szabadalmi Bíróság (ESZB) létrehozásának a dossziéját. A kodifikációs munkálatoknak a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény módosítása az egyik legnagyobb horderejű, terjedelmű és komplexitású része. Erre tekintettel e módosítás tárgyában az SZTNH 2015 januárjában kidolgozta az első szakértői tervezetet.

Kiemelt feladat volt az európai védjegy reformjával kapcsolatos jogalkotási javaslat tárgyalása során a tárgyalási álláspontok elkészítése és egyeztetése. A folyamat lezárásaként az Európai Parlament 2015. december 15-én jóváhagyta a közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK tanácsi rendelet és a védjegyekre vonatkozó tagállami jogszabályok közelítéséről szóló 2008/95/EK irányelv átdolgozott, illetve módosított szövegeit.

Jedlik-terv

Az 1666/2013. (IX. 23.) Korm. határozattal elfogadott **Jedlik-terv az első olyan átfogó kormányzati stratégia Magyarországon, amely a szellemi tulajdont helyezte a középpontjába.** A kormányhatározat feladatként jelölte meg, hogy az igazságügyi miniszter az SZTNH elnöke útján közbenső értékelést készítsen a szellemi tulajdon védelmére irányuló nemzeti stratégia időarányos megvalósításáról. **A jelentést a Kormány 2016. január 20-ai ülésén jóváhagyta.**

Szerzői jogi közös jogkezelő szervezetek felügyelete

A szerzői jogi közös jogkezelő szervezetek felügyeletével és nyilvántartásával kapcsolatos feladatokat 2011. január 1-jétől látja el az SZTNH. A díjszabás-jóváhagyási eljárás keretében a közös jogkezelő szervezetek által a 2016. évre megállapított díjak a 2015. évi díjakhoz képest nem emelkedtek. A hivatal a benyújtott díjszabásokat, a nyilvántartásba még nem vett egyesület díjszabásának kivételével, továbbította az igazságügyért felelős miniszternek; közülük egy jóváhagyását nem javasolta. Az igazságügyért felelős miniszter a felterjesztett és jóváhagyásra javasolt díjszabásokat a véleményezési eljárásban kialakított végleges formájukban 2015. december 7-én hagyta jóvá.

Intenzív nemzetközi tevékenység

Az elmúlt évben tovább **folymatódott** a 2012 végén elfogadott „szabadalmi csomag” rendeleteinek, valamint a 2013 elején aláírt **Egységes Szabadalmi Bíróság (ESZB) létrehozására irányuló megállapodás hatálybalépését megelőző feladatoknak a végrehajtása.** Az Európai Szabadalmi Szervezet Igazgatótanácsának Albizottsága (Select Committee) elfogadta az egységes hatályú európai szabadalmak adminisztrációjához szükséges és a rendszer finanszírozásához kapcsolódó valamennyi végrehajtási jellegű szabályzatot. Magyarország részesedése az egységes hatályú európai szabadalmak fenntartási díjainak a megerősített együttműködésben résztvevő tagállamoknak jutó részéből 1,48% lesz. Hazánk 2015. október 7-én írta alá az Egységes Szabadalmi Bíróságról szóló megállapodás egyes rendelkezéseinek ideiglenes alkalmazásáról szóló jegyzőkönyvet.

Az egységes szabadalmi rendszer első intézményeként Budapesten létrehozott *Bíróképző Központban* a 2015. február 23-án tartott ünnepélyes megnyitót követően lezajlott 19 bírójelölt képzésének első két modulja az Európai Szabadalmi Akadémia közreműködésével.

Kimagasló nemzetközi vonatkozású eredmény a közép-európai regionális nemzetközi szabadalmi hatóság, a budapesti székhelyű Visegrádi Szabadalmi Intézet (VSZI) megalapítása, amely a részt vevő visegrádi országok és egyes szomszédos államok feltalálói és vállalkozásai számára az eddigieknél előnyösebb feltételekkel teszi lehetővé a globális szabadalmi rendszerbe történő bekapcsolódást. A Szellemi Tulajdon Világszervezete (World Intellectual Property Organisation, WIPO) 55. közgyűléssorozatán, októberben született döntés a VSZI nemzetközi szabadalmi kutatási és elővizsgálati szervvé történő kijelöléséről. A VSZI és a WIPO Nemzetközi Irodájával közötti megállapodás aláírására 2015. december 14-én került sor. A VSZI Igazgatótanácsának első ülésén kinevezték *dr. Gárdonyi Márkot* a VSZI igazgatójává a 2015. december 15-től 2016. június 30-ig terjedő időszakra.

A Kínai Népköztársaság Szellemitulajdon-védelmi Hivatalának elnöke és az SZTNH elnöke által 2015. október 12-án aláírt megállapodás értelmében 2016. március 1-jétől indult a két hivatal között a szabadalmaztatási eljárás gyorsítását biztosító, **PPH kísérleti projekt.**

Az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó Lisszaboni Megállapodás új szövegének elfogadására május 11-21. között Genfben tartott diplomáciai értekezleten **Magyarország** nemcsak a diplomáciai értekezlet záróokmányát, hanem a **Lisszaboni Megállapodás felülvizsgált szövegét is aláírta.**

A WIPO és az SZTNH közös szervezésében 2015. október 20-22. között Budapesten került megrendezésre közel 200 szakértő részvételével a **földrajzi árujelzőkről szóló nemzetközi szimpózium.** Az esemény alkalmából Budapestre látogatott *Francis Gurry*, a WIPO főigazgatója, *António Campinos*, a BPHH elnöke és *Liu Junchen*, a Kínai Népköztársaság Ipari és Kereskedelmi Igazgatóságot felügyelő miniszterhelyettese.

Szellemitulajdon-védelmi tájékoztatás, képzés

A hivatal sokrétű **szolgáltatási, tudatosság-növelő, információszolgáltatási és oktatási programokat kínált** az érdeklődő szakmai partnereknek és ügyfeleknek. A hivatal 16 megyei, városi kereskedelmi és iparkamarával, 6 PATLIB-központtal, 7 regionális innovációs ügynökséggel és egy szakmai szervezettel (SEED) működött együtt a hivatal a szakmai programok kapcsán.

Nagy érdeklődés övezte a 2015 októberében és novemberében indított első alapfokú szerzői jogi tanfolyamokat. A hivatal által szervezett, valamint a felsőoktatási intézményekkel együttműködésben tartott szellemitulajdon-védelmi képzések összesített óraszama 2015-ben 763 volt, a képzésben résztvevők száma 2162 fő, ami 8%-kal volt magasabb az előző évinél.

A *hivatali honlap* (www.sztnh.gov.hu) iránti növekvő érdeklődést mutatja, hogy az előző évhez képest 86%-kal több, azaz 965 827 egyedileg azonosítható felhasználó 1 219 262 alkalommal kereste fel. A honlap 2015. április 28-ától teljes mértékben megújult.

ISO szabvány

A hivatal ISO integrált irányítási rendszerében az elmúlt évben a legjelentősebb változást az információbiztonsági rendszer új – MSZ ISO/IEC 27001:2014 - szabványra való sikeres átállítása jelentette. A 2015-ben lefolytatott, immár hatodik, független tanúsító szervezet által végzett külső audit során az SZTNH ismételten bizonyította, hogy a három ISO-szabványt – **az ISO 9001:2008 minőségirányítási és az ISO/IEC 27001:2014 információbiztonság irányítási integrált rendszert, továbbá az ISO/IEC 20000-1:2013 informatikai szolgáltatásirányítási szabványt** – integráló rendszerét eredményesen vezette be és tartja fenn.